

Başka Bir Aile Anlayışı Mümkün mü?

Aile en eski toplumsal kurumlardan biri olarak kadını denetim altında tutmanın, ataerkil iktidarı beslemenin ve toplumsal emek gücünün yeniden üretimini başlıca aygıtı. Türkiye’de mevcut ataerkil ve heteroseksist aile yapısı, kadın ve erkek üzerinden yükselirken her iki cinsiyet için de cinselliğin sınırlarını tanımlamakta ve kadın-erkek evliliğini hala tek meşru birlikte yaşam biçimi olarak dayatmakta. Ayrıca, feministlerin sürekli altını çizdiği gibi kadına yönelik şiddetin en yaygın kaynaklarından birisi de yine ataerkil aile yapısı.

Aile, kutsanmasına, yüceltilmesine ve kadınlar için sıcak bir yuva olduğu masalına rağmen feminist politikaların eleştirisine maruz kalmış, kadınlar açısından aile ve onun halesinde yer alan tüm ilişkiler ağı defalarca incelenip eleştirilmiştir. Evlilik, çocuk, aşk, cinsellik, aile ile uyumlaştırılmış ücretli çalışma hayatı, ekonomik sorunlar, bir yandan kadınların ağır bedeller ödemesine neden olurken, diğer yandan aileyi sürdürülebilir kılarak kadınları aile içine hapsedmekte.

Her ne kadar sevgi, duygu gibi maneviyat üzerinden tanımlansa da, aile aynı zamanda üretim, tüketim, bakım ve hizmet emeğini en çok kullanan ve özellikle bu açıdan kadın emeğini (küresel cinsel politikaların da yardımıyla) en fazla sömüren kurumdur. Geleneksel toplumsal yapıların korunmasında, modern ulus devletin şekillenmesinde ve ideal vatandaşın inşasında kadının aile içi ve dışı emeğinin katkısı daima merkezi bir öneme sahip olmuştur. Ne yazık ki günümüzde hala devletin sosyal politikalarını biçimlendiren başlıca

referans noktası yine aynı ataerkil aile yapısıdır.

Feminist politika bütün bunlardan yola çıkarak evrensel bir kurum olan, bin yıllardan bu yana varlığını sürdürmüş aile kurumu hakkında sorgulamalarını sürdürmekte. Aileye mecbur muyuz? Tek aile biçimi dayatılan aile biçimi midir? Kadınların özgürlüğünün elinden alındığı, heteroseksist cinselliğin dayatıldığı, ekonomik çarkların üretim-tüketim, bakım ve hizmet emeğinin sömürüsü üzerine kurulduğu bu “birlikte yaşam” biçimi dışında başka biçimler yok mu?

Toplumsal cinsiyet anlayışının aile politikalarına nasıl yansıdığını ve geçen on yıl boyunca yaşanan değişimi bu konferansta incelemek istiyoruz. Kadınlarla ve toplumsal cinsiyet politikalarının ötekileştirdiği LGBT’lerle bir araya gelip tüm bunları yüksek sesle konuşup tartışmak, bu alanda atılacak adımları belirleyecek talepleri hep birlikte ortaya koymak bu konferansın başlıca hedefidir.

Saygılarımızla,
Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye
Temsilciliği

09 Kasım Cumartesi

09.30 Kayıt
09.50 Açılış Konuşması, Ulrike Dufner, Heinrich Böll Stiftung Derneği

10.00 Birinci Panel: “İDEAL AİLE” ALGISI NASIL OLUŞUYOR?

Mahremiyetin Fethi: “İdeal Aile” Kurgularından “İdeal Aile” Politikalarına
İnci Özkan Kerestecioğlu, İstanbul Üniversitesi
Müslüman Kadınlar “İdeal Aile”yi Nasıl Tanımlıyor, Nasıl Sorguluyor? AK Parti’de Aile Anlayışı
Fatma Bostan Ünsal, Muş Alparslan Üniversitesi
İdeal Aile Algısı ve Feminist Tartışmalar
Andrea Pető, Central European Üniversitesi
Moderatör: Ayşen Candaş, Boğaziçi Üniversitesi

12.30 - 14.00 ARA

14.00 İkinci Panel: AİLE, EMEK VE HUKUK

Hangi Çalışma Hukuku? Aile Dostu mu, Kadın Dostu mu?
Kadriye Bakırcı, Hacettepe Üniversitesi
İş ve Aile Yaşamının Uyumlaştırılması ve Esnek Kadın Emeği
Çağla Ünlütürk Ulutaş, Pamukkale Üniversitesi
Moderatör: Serap Güre Şenalp, KADAV

15.30 - 16.00 Çay-Kahve Arası

16.00 Üçüncü Panel: AİLEYE YÖNELİK SOSYAL POLİTİKALAR

Demografik Dönüşüm Sürecinde İktidar, Kadın ve Aile
Ferhunde Özbay, Boğaziçi Üniversitesi
Ücretli-Ücretsiz Emek Kısıkaç Daralıyor: AKP’nin Aile Politikaları ve Yeni Muhafazakârlık
Deniz Ulusoy, Sosyalist Feminist Kolektif
Aile Temelli Sosyal Politikalar ve LGBT’ler
Mehmet Tarhan, Vicdani Redci / LGBT Hakları Aktivisti
Moderatör: Ali Erol, KAOS-GL

19.00 Benim Çocuğum Film Gösterimi ve Listag Aileleri ile Söyleşi

21.00 - 22.30 Kokteyl

10 Kasım Pazar

10.00 Dördüncü Panel: ALTERNATİF AİLE MODELLERİ

Aile ve Ebeveynliğe Queer Yaklaşım: Türkiye’deki Lezbiyen, Trans ve Queer Ebeveynlerin Deneyimleri
Sema Merve İş, Sabancı Üniversitesi
Aile Dışında Hayat Var mı? Bir Kampanyanın Ardından
Sevgi Adak, Leiden Üniversitesi / Sosyalist Feminist Kolektif
Avrupa’da Geleneksel Ailenin Dışında Yaşamak: Siyaset, Politika ve Gündelik Hayat Deneyimi
Sasha Roseneil, Birkbeck Üniversitesi
Moderatör: Hande Birkalan Gedik, Yeditepe Üniversitesi

12.30 - 13.30 ARA

13.30 Beşinci Panel: ŞİDDET VE AİLE

Hukuk ve Toplumsal Cinsiyet
Gökçeçiçek Ayata, İstanbul Bilgi Üniversitesi
Şiddet İzleme ve Önleme Merkezleri - Pilot Uygulama
Necla Sulu Gülten, Nilüfer Belediyesi Kadın Dayanışma Merkezi
Devlet Politikaları ile Aile’nin Kurumsallaşması ve Kadınların “Yaşama Hakkı”na Müdahale
Selime Büyükgöze, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı
Moderatör: Esen Özdemir, İstanbul Feminist Kolektif

16.00 - 16.30 Çay-Kahve Arası

16.30 Altıncı Panel: AİLELERİN “ÖTEKİ”LERİ, “ÖTEKİ” AİLELER

Kimin Kadınları?: Müslümanlaştırılmış Ermeni Kadınlar Üzerinden Aile-Millet-Kadınlar
Ayşe Gül Altınay, Sabancı Üniversitesi
Özel ve Kamusal Arasında: Fransa’da Ermeni Görünürlüğü/Görünmezliği
Hakem Al-Rustom, Kahire Amerikan Üniversitesi
Göçmen Kadınlar Ailenin ve Aile Politikalarının Neresindeler?
Ayşe Parla, Sabancı Üniversitesi

Politik Bir Alan Olarak Babalık: Almanya’da Türkiyeli Babaların Deneyimleri
Hande Birkalan Gedik, Yeditepe Üniversitesi
Moderatör: Nazan Maksudyan, Kemerburgaz Üniversitesi

Saturday, 09 November

09:30 Registration
09:50 Opening Remarks, Ulrike Dufner, Heinrich Böll Stiftung Turkey Representation

10:00 First Panel: HOW DOES THE “IDEAL FAMILY” PERCEPTION EMERGE?

The Conquest of Privacy: From Constructions of “Ideal Family” to Policies of “Ideal Family”
İnci Özkan Kerestecioğlu, İstanbul University
How Do Muslim Women Define the “Ideal Family” and How Do They Question It? The Family Concept in the Justice and Development Party
Fatma Bostan Ünsal, Muş Alparslan University
The Ideal Family Perception and Feminist Debate
Andrea Pető, Central European University
Moderator: Ayşen Candaş, Bosphorus University

12.30 - 14.00 BREAK

14:00 Second Panel: FAMILY, LABOR AND THE LAW

Which Labor Law? Family-friendly or Woman-friendly?
Kadriye Bakırcı, Hacettepe University
Harmonization between Work and Family Life and Flexible Women’s Labor
Çağla Ünlütürk Ulutaş, Pamukkale University
Moderator: Serap Güre Şenalp, KADAV

15.30 - 16.00 Tea-Coffee Break

16:00 Third Panel: SOCIAL POLICIES TARGETING THE FAMILY

Political Power, Women, and the Family in the Demographic Transformation Process
Ferhunde Özbay, Bosphorus University
Women Trapped between Paid and Unpaid Labor: AKP’s Family Policies and Neo-Conservatism
Deniz Ulusoy, Socialist Feminist Collective
Family-based Social Policies and LGBTs
Mehmet Tarhan, Conscientious Objector / LGBT Rights Activist
Moderator: Ali Erol, KAOS-GL

19:00 Movie Screening: My Child and Interview with Listag Family

21.00 - 22.30 Coctails

Sunday, 10 November

10:00 Fourth Panel: ALTERNATIVE FAMILY MODELS

A Queer Approach to the Family and Parenthood: the Experience of the Lesbian, Transgender and Queer Parents in Turkey
Sema Merve İş, Sabancı University
Is There Life Outside the Family? In the Aftermath of a Campaign
Sevgi Adak, Leiden University / Socialist Feminist Collective
Living Outside the Conventional Family in Europe: Politics, Policy and Everyday Experience
Sasha Roseneil, Birkbeck University
Moderator: Hande Birkalan Gedik, Yeditepe University

12.30 - 13.30 BREAK

13:30 Fifth Panel: VIOLENCE AND THE FAMILY

Law and Gender
Gökçeçiçek Ayata, İstanbul Bilgi University
Violence Prevention and Monitoring Centers - Pilot Implementation
Necla Sulu Gülten, Nilüfer Municipality Women’s Solidarity Center
Institutionalization of Family through State Policies and Intervention in Women’s ‘Right to Life’
Selime Büyükgöze, Purple Roof Women’s Shelter Foundation
Moderator: Esen Özdemir, İstanbul Feminist Collective

16:00 - 16:30 Tea-Coffee Break

16:30 Sixth Panel: THE “OTHERS” OF FAMILIES, THE “OTHER” FAMILIES

Whose Women?: Family/Nation/Women through Islamicized Armenian Women
Ayşe Gül Altınay, Sabancı University
Between the Private and the Public: Armenian (in) visibility in France
Hakem Al-Rustom, American University in Cairo
Immigrant Women’s Status in Family and Family Policies
Ayşe Parla, Sabancı University
Fatherhood as Politics: The Experiences of Fathers from Turkey in Germany
Hande Birkalan Gedik, Yeditepe University
Moderator: Nazan Maksudyan, Kemerburgaz University